„Kulisy historii” odc. 265 „Czy Niemcy czują się winne?” – 9 maja 2026

11.5.2026 - | Instytut Pamięci Narodowej

Centralny Przystanek Historia im. Prezydenta Lecha Kaczyńskiego zaprasza na odcinek „Czy Niemcy czują się winne?”– w ramach cyklu „Kulisy historii”.

Karl Jaspers, wybitny niemiecki filozof i psychiatra należał do grona intelektualistów, którzy po upadku III Rzeszy próbowali odpowiedzieć na jedno z najtrudniejszych pytań XX wieku: czy społeczeństwo niemieckie ponosi odpowiedzialność za zbrodnie nazistowskie? W swojej głośnej książce „Problem winy. O politycznej odpowiedzialności Niemiec” podjął próbę rozliczenia Niemców z doświadczenia narodowego socjalizmu i zastanawiał się nad granicami winy moralnej, politycznej i indywidualnej po II wojnie światowej.

W odcinku dr Krzysztof Rak przybliża biografię Karla Jaspersa, jego działalność naukową oraz dramatyczne doświadczenia życia pod rządami nazistów. Jakie represje spotkały filozofa w czasach reżimu? W jaki sposób jego poglądy i sytuacja rodzinna wpływały na relacje z władzami III Rzeszy? Czy Jaspers uważał, że można mówić o zbiorowej winie Niemców za zbrodnie popełnione podczas wojny?

Dlaczego publikacja książki Karla Jaspersa wywołała tak silne emocje? Czy niemieckie społeczeństwo było gotowe na rozliczenie własnej przeszłości? Jak elity polityczne i intelektualne reagowały na pytania o odpowiedzialność za nazizm oraz zbrodnie dokonane w Europie?

Gościem odcinka jest dr Krzysztof Rak z Instytutu Zachodniego.
Rozmowę prowadzi red. Rafał Dudkiewicz.

Emisja 9 maja 2026 r., godz. 15.00 na kanale IPNtv.

Często nie zdajemy sobie sprawy z tego, jak bardzo jesteśmy zakorzenieni w historii; nie dostrzegamy, że to, co wydarzyło się w niedawnej przeszłości, wciąż ma wpływ na nas i nasze otoczenie. Dla zrozumienia własnej tożsamości musimy wiedzieć – jako jednostki i wspólnota – skąd przychodzimy i jak jest nasza historia.

W ramach cyklu „Kulisy historii” szukamy odpowiedzi na pytanie, jak dzisiaj rzutuje na nas to, co stało się już przeszłością. Zajrzymy za kulisy wydarzeń, spróbujemy zrozumieć, jak działa machina historii i na ile decyzje jednostek zaważyły nad naszymi losami – pojedynczymi i zbiorowymi.

https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/241879,Kulisy-historii-odc-265-Czy-Niemcy-czuja-sie-winne-9-maja-2026.html